

ACTIVITEITENPLAN ONTHEFFINGS-
AAVRAAG

LIEVELDERSTRAAT LICHTENVOORDSE-
WEG

TE GROENLO

GEMEENTE OOST GELRE

Project: OGR.G08.ECO2
Offertenummer: 10035389
Datum: 26 augustus 2010
Aanvrager: Gemeente Oost Gelre
Postbus 17
7131 AA Lichtenvoorde
Tel. 0544 - 393535
Fax 0544 - 372969
Contactpersoon: Mevr. R. Koers

Uitvoerder: Econsultancy bv
Fabriekstraat 19 C
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Fax 0314 - 365177
Mail
Opsteller: Ing. K. Wopereis
Paraaf: *kw*
Kwaliteitscontroleur: Ing. L. Hunink-Verwoerd
Paraaf: *LV*

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	ONTHEFFINGSAANVRAAG	2
2.1	Locatiegegevens en huidige situatie	2
2.2	Ligging ten opzichte van beschermd gebied	3
2.3	Verantwoording effectenstudie en verspreidingsinformatie	3
2.4	Deskundige begeleiding	4
2.5	Verspreiding van beschermd soorten op en nabij de uitvoeringslocatie	4
2.6	Vorgenomen activiteiten en manier van uitvoering	5
2.7	Doel en belang van de activiteiten.....	6
2.8	Planning en onderbouwing van de activiteiten	6
2.9	Effecten op korte termijn op beschermd soorten.....	6
2.10	Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding	7
2.11	Mitigerende en compenserende maatregelen en zorgvuldig handelen	7
2.12	Tijdstip en locatie mitigerende en compenserende maatregelen.....	7
2.13	Alternatieven.....	8
2.14	Openbaar belang	8

Bijlage 1: topografische ligging van de onderzoekslocatie

1. INLEIDING

Econsultancy bv heeft van de gemeente Oost Gelre opdracht gekregen voor het begeleiden van een ontheffingsaanvraag in het kader van artikel 75c van de Flora- en faunawet ten behoeve van de voorgenomen herontwikkeling aan de Lievelderstraat/Lichtenvoordseweg in de gemeente Oost Gelre.

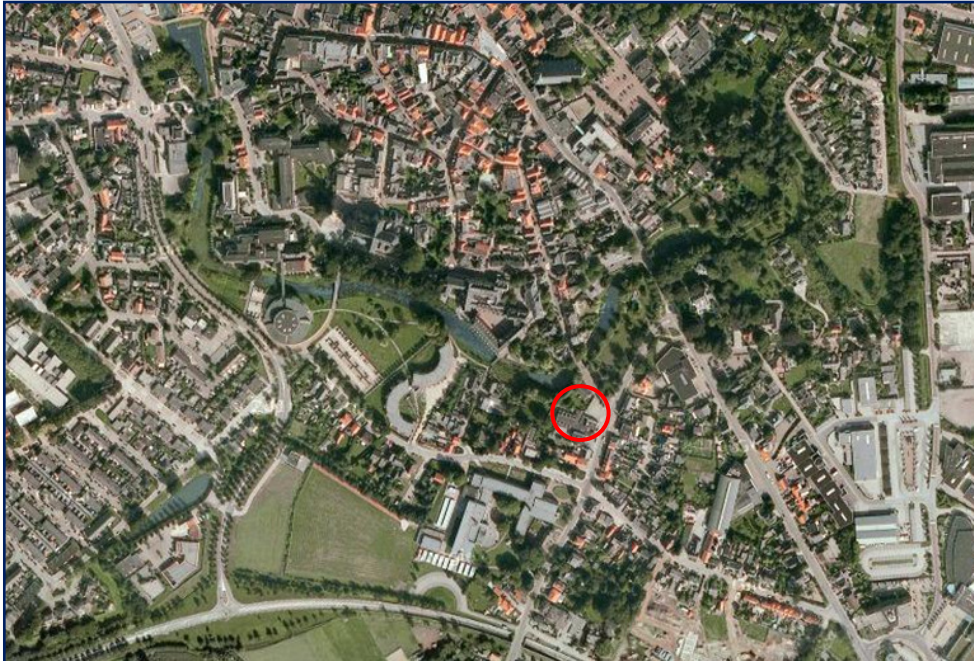
Uit de quickscan flora en fauna, die door Econsultancy bv in maart 2010 is uitgevoerd (rapportage 10015106, OGR.G01.ECO1), blijkt dat het mogelijk is dat sperwer en mogelijk ransuil van de achtertuin van woonhuis nr. 50 gebruik maakt als broedplaats. Aan het winkelpand (zuidoostelijk deel onderzoekslocatie) zijn ruimtes achter de betimmeringen aangetroffen waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken als zomerverblijf. In de bebouwing op de onderzoekslocatie zijn sporen waargenomen van een verblijfplaats van steenmarter. Met name in woonhuis nr. 50 aan de Lievelderstraat zijn diverse latrines aangetroffen. Ten aanzien van de voorgenomen herontwikkeling blijkt dat er mogelijk potentieel belangrijk foerageergebied voor vleermuizen verloren gaat. De mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen en foerageergebied van vleermuizen, de mogelijke aanwezigheid van sperwer en ransuil en de status van het steenmarterverblijf zijn in de periode mei tot en met juli 2010 nader onderzocht. De onderzoeksresultaten zijn in dit activiteitenplan beschreven.

2. ONTHEFFINGSAANVRAAG

2.1 Locatiegegevens en huidige situatie

Ligging

De onderzoekslocatie ($\pm 6.500 \text{ m}^2$) ligt op de hoek van de Lievelderstraat en Lichtenvoordseweg, circa 400 meter ten zuiden van de kern van Groenlo in de gemeente Oost Gelre (zie bijlage 1). Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 34 D (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 239.475$, $Y = 450.780$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 239/450.

Figuur 1 Luchtfoto, ligging plangebied (bron Google Maps).

Huidig gebruik

De onderzoekslocatie betreft twee percelen. Het perceel aan de Lievelderstraat is bebouwd met een woonhuis (nr. 50). De woning heeft een monumentale status en is leegstaand. Het pand is voorzien van een pannendak. Aan de westzijde en noordzijde van de woning is een tuin aanwezig met een gazon, struweel en enkele bomen, waaronder hoge coniferen. De tuin grenst aan de Groenlose stadsgracht. Op dit deel van de onderzoekslocatie zijn enkele kleine schuurtjes en volières aanwezig. Het perceel aan de Lichtenvoordseweg is bebouwd met een voormalig winkelpand en een showroom. De panden zijn in de huidige situatie leegstaand. Het winkelpand is in gebruik geweest ten behoeve van kachelverkoop. Het winkelpand is voorzien van een zolderruimte en een pannendak. De showroom heeft een platdak. Aan de oostzijde van het winkelpand is een parkeerplaats aanwezig. Het noordelijke deel van de onderzoekslocatie bestaat uit tuin, met verschillende borders, gazon en een prieel.

Begrenzing

De onderzoekslocatie grenst aan de oostzijde aan de stadsgracht van Groenlo. Dit voormalige verdedigingswerk vormt een groen lint rond de oude kern van Groenlo. Tussen de onderzoekslocatie en de gracht is een verruigde groenstrook met moerascipressen en beuken aanwezig.

Aan de westzijde van het winkelpand is een kantoorpand gevestigd. Aan de oostzijde van de Lievevaderweg bevinden zich woonhuizen.

2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied ligt circa 6 km zuidoostelijk van de onderzoekslocatie en betreft het gebied "Korenburgerveen".

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie ligt niet in of in de nabijheid van een kerngebied, verbingsgebied of verwevingsgebied, behorend tot de EHS. De Slinge, die aan de noordzijde langs Groenlo stroomt, is aangewezen als EHS-Natuur. Deze watergang bevindt zich op circa 750 meter afstand van de onderzoekslocatie.

2.3 Verantwoording effectenstudie en verspreidingsinformatie

Quickscan

Door Econsultancy bv is in maart 2010 een quickscan flora en fauna voor de locatie opgesteld (rapportage 10015106,OGR.G01.ECO1). De quickscan is uitgevoerd aan de hand van een bureaustudie en een veldbezoek. Het veldbezoek is afgelegd op 5 maart 2010. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Vanwege de aanwezigheid van diverse gebouwen is er met behulp van onder andere een zaklantaarn gezocht naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen, overige zoogdieren en vogels.

Door de aanwezigheid van een grote tuin en een groenstrook (rond woonhuis nr. 50) langs de stadsgracht is de onderzoekslocatie geschikt voor verschillende broedvogels. De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op spechtenholtes; deze zijn niet aangetroffen. Mogelijk maken sperwer en ransuil van de onderzoekslocatie gebruik als broedplaats. Van deze soorten zijn de nestplaatsen jaarrond beschermd. Uit recente ontwikkelingen rond de onderzoekslocatie (bekend geworden na afronding van de quickscan) blijkt de gehele tuin van woonhuis nr 50 te worden herontwikkeld. Dit betekent ook dat er mogelijk potentieel belangrijk foerageergebied voor vleermuizen verloren gaat. Door de voorgenomen kap van de bomen langs de gracht is er verlies van beschutting en zal de lichtval op het water mogelijk toenemen. Het is mogelijk dat vleermuizen van de ruimtes achter de betimmeringen van het winkelpand gebruik maken als zomerverblijf. De overige bebouwing is voor vleermuizen ongeschikt. In de bebouwing op de onderzoekslocatie zijn sporen aangetroffen van een verblijfplaats van steenmarter. Met name in woonhuis nr. 50 aan de Lievevaderstraat zijn diverse latrines waargenomen. Ook in de te slopen bebouwing (winkelpand) zijn in mindere mate latrines aangetroffen. Verse sporen zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Eekhoorn is op de onderzoekslocatie niet vastgesteld, maar de aanwezigheid van nestplaatsen is niet geheel uit te sluiten. Overtreding van de flora- en faunawet is echter door zorgvuldig handelen te voorkomen. Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Aanvullend onderzoek

Om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Flora- en faunawet is meer informatie verkregen middels aanvullend onderzoek:

Voor **sperwer en ransuil** is begin mei één ochtendbezoek uitgevoerd. Tijdens het ochtendbezoek is de beplanting in de tuin en langs de gracht intensief onderzocht op aanwezigheid van nesten. Tijdens alle overige veldbezoeken is de tuin geïnspecteerd op aanwezigheid van alarmerende sperwer en ransuil, bedelende jongen en op plukresten.

Voor **vleermuizen** zijn in de periode half mei tot half juli in totaal drie veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonden en/of ochtenden uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2010), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureau's en de Zoogdierverseniging, in overleg met Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis en foerageergebied voor gewone dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis.

De functie als paarverblijf wordt in de periode augustus - oktober 2010 aanvullend onderzocht. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek zal mogelijk aanvulling op het activiteitenplan worden gemaakt.

Voor **steenmarter** is in de periode mei tot en met juli op de zolder van het pand (woonhuis nummer 50) een cameraval geplaatst. Met een cameraval (Dörr BolyGuard 5.0 IR) zijn automatisch infraroodopnames gemaakt, zodra er beweging en warmte wordt gedetecteerd. Aan de hand van de videoopnames van de fotoval is inzicht verkregen naar het gebruik (aantal, frequentie en aanwezigheid jongen). De camera is in de periode mei - juli drie keer uit gelezen.

2.4 Deskundige begeleiding

De deskundigen die zijn betrokken bij het project zijn twee ervaren ecologen; de heer ing. E.R Witter en mevrouw ing. K.Wopereis. De ecologen van Econsultancy bv hebben meerdere jaren ervaring met risicoadviesing en veldonderzoek naar alle relevante beschermde soortgroepen. De medewerkers van Econsultancy bv zijn actief bij diverse organisaties en belangen behartigers zoals Netwerk Groene Bureaus, SOVON, RAVON, VZZ, Boomarterwerkgroep Achterhoek, Vogelwerkgroep Arnhem e.o.

Econsultancy is lid van de branchevereniging 'Netwerk Groene Bureaus' en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2.5 Verspreiding van beschermde soorten op en nabij de uitvoeringslocatie

Steenmarter

Het voorkomen van steenmarter in woonhuis nummer 50 is gedurende het onderzoek op beeld vastgelegd. In de periode mei tot en met juli heeft de camera slechts twee maal beelden van een steenmarter opgenomen. Op 16 mei en 29 mei is een enkel individu te zien, die rustig op de zolderruimte rond loopt (zie afbeelding 1 en 2). In de periode mei - juli hebben steenmarters jongen. Jongen van steenmarter worden in de lente geboren en verlaten na 8 tot 10 weken het nest, waarbij het moederdier alleen de zorg voor de jongen draagt, mannelijke dieren leven solitair. Er zijn op camera geen jongen opgenomen, wat uitsluit dat er een kraamverblijf aanwezig is. De beelden laten slechts één individu zien. Naar verwachting betreft dit een solitair levend mannelijk exemplaar.

Afbeelding 1. Aangetroffen steenmarter, datum 16-5-2010.

Afbeelding 2. Aangetroffen steenmarter, datum 29-5-2010.

Steenmarter heeft binnen zijn leefgebied meerdere verblijfplaatsen, die hij echter niet allemaal even frequent gebruikt. Er kan worden geconcludeerd dat in de huidige situatie de steenmarter incidenteel van de woning gebruik maakt als vaste rust of verblijfplaats. Gezien de hoeveelheid ontlasting is het gebouw in voorgaande jaren mogelijk wel in gebruik geweest als kraamverblijf.

Sperwer en ransuil

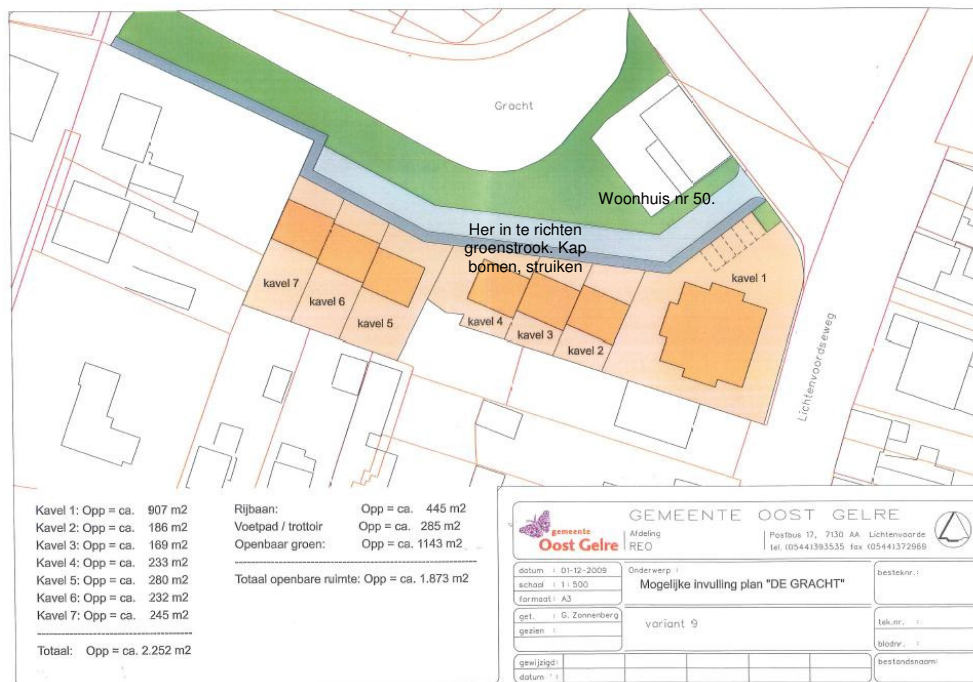
Het voorkomen van sperwer en ransuil is tijdens het onderzoek niet vastgesteld. Er zijn geen sporen gevonden en geen alarmroepen gehoord. De tuin wordt niet gebruikt door sperwer en ransuil. Aanvullend op het onderzoek is tijdens het laatste veldbezoek ver buiten de onderzoekslocatie een bedelroep gehoord van een jonge ransuil.

Vleermuizen

Zomerverblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet vastgesteld, er zijn geen vleermuizen rond de bebouwing aangetroffen. In augustus en september wordt nog onderzoek uitgevoerd naar mogelijke paarverblijfplaatsen. Tijdens het onderzoek zijn gemiddeld 3 gewone dwergvleermuizen foeragerend aangetroffen rond de mogelijk te kappen beplanting (achtertuin woonhuis nummer 50) aan de grachtzijde en over de gracht. Gedurende het begin van de avond is ook in de directe omgeving van de onderzoekslocatie naar foeragerende vleermuizen gezocht, om vast te stellen of er sprake is van concentraties van vleermuizen. Langs de stadsgracht blijken op enkele punten vergelijkbare kleine groepen van gewone dwergvleermuizen te foerageren. Het deel van de gracht langs de onderzoekslocatie is in dezelfde mate in gebruik als elders langs de gracht in Groenlo. Er zijn geen foeragerende water-vleermuizen en laatvliegers waargenomen.

2.6 Voorgenomen activiteiten en manier van uitvoering

De opdrachtgever is voornemens de locatie te herontwikkelen. Er zal een stadsvilla, met naar verwachting 6 appartementen worden gebouwd. Verder komen er 6 patiowoningen (zie figuur 2). Ten behoeve van de herontwikkeling worden de panden op het zuidoostelijke deel van de onderzoekslocatie gesloopt. De woning op het noordelijke deel van de onderzoekslocatie heeft een monumentale status en blijft derhalve gehandhaafd. Deze woning wordt gerenoveerd. Op de onderzoekslocatie zal ten behoeve van de herontwikkeling kap plaatsvinden van de aanwezige bomen en struiken in de tuin van woonhuis nummer 50.

Figuur 2 Voorlopige inrichtingsschets onderzoekslocatie.

2.7 Doel en belang van de activiteiten

De huidige bestemming van de onderzoekslocatie is deels winkelbestemming. Doel van de activiteit is om de locatie voor meerdere woondoeleinden geschikt te maken. De locatie is in Groenlo al jaren een doorn in het oog. Door leegstand en het uitblijven van nieuwe investeerders verpauperen de gebouwen en slaat het vandalisme toe. De panden liggen direct aan de gracht van Groenlo (vestingstad). De locatie dient als het ware al een van de entrees van de binnenstad van Groenlo. Verpaupering op deze locatie is daarom zeer ongewenst. De gemeente heeft daarom de gronden aangekocht en heeft een plan ontwikkeld om de locatie weer een kwalitatieve impuls te geven. Het monument blijft uiteraard behouden, maar moet worden opgeknapt. De voormalige winkel wordt gesloopt. Het pand voldoet op geen enkele manier meer aan de eisen van tegenwoordig. Ook zijn er geen geïnteresseerden die het pand in z'n huidige hoedanigheid willen kopen/gebruiken. Op de locatie van de winkel worden in het nieuwe plan appartementen gerealiseerd. De locatie krijgt hierdoor weer een goede uitstraling.

2.8 Planning en onderbouwing van de activiteiten

Voor steenmarter wordt ontheffing aangevraagd wegens het vervallen van twee verblijfplaatsen. De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van een maximale periode van 5 jaar, van 2011 tot en met november 2016. Er is nog geen besluit genomen over de exacte planning van het project.

2.9 Effecten op korte termijn op beschermde soorten

Steenmarter

Als gevolg van de voorgenomen sloop aan de Lichtenvoordseweg en renovatie van de bebouwing aan de Lievelderstraat gaan twee verblijfplaatsen van steenmarter verloren. Zonder maatregelen zal het individu op zoek gaan naar een verblijfplaats elders in de omgeving. De omgeving bestaat uit bebouwing met verspreid liggende groenstroken, de gracht en een stadspark. Steenmarter is gebaat bij voldoende rustig gelegen schuilplaatsen. Hij komt veel voor in de nabijheid van mensen en betreft

daar zolders, loze ruimtes tussen plafonds, schuren of stallen. Mede door het verdwijnen van oude gebouwen ten behoeve van nieuwbouw zijn er voor de soort steeds minder schuilplekken. Zonder mitigerende maatregelen zal de druk op goede verblijfplaatsen voor steenmarter toenemen. Door het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen buiten bestaande bebouwing wordt mogelijk overlast voorkomen.

Sperwer en ransuil

Het voorkomen van sperwer en ransuil is tijdens het onderzoek niet vastgesteld, er zijn daardoor geen effecten te verwachten. Overtreding van de flora- en faunawet van sperwer en ransuil is niet aan de orde.

Vleermuizen

Gelet op het ontbreken van waarnemingen van vleermuizen rond de bebouwing, die duiden op het gebruik als zomerverblijfplaats, zal bij de voorgenomen sloop geen sprake van een overtreding van de flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen. Er is geen sprake van een belangrijke concentratie van vleermuizen rond de tuin van woonhuis nummer 50 en het aangrenzende deel van de gracht. Daarmee is geen sprake van een belangrijke functie als foerageergebied. Ten aanzien van de voorgenomen kap van de bomen langs de gracht is geen sprake van een overtreding van de flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van belangrijk foerageergebied van vleermuizen.

2.10 Effecten lange termijn op gunstige staat van instandhouding

In Nederland kwam de steenmarter vroeger bijna overal voor. Door intensivering van de landbouw, jacht en verkeer heeft de steenmarterpopulatie zwaar te lijden gehad. In Noord Nederland was de steenmarter in de jaren zeventig van de vorige eeuw praktisch verdwenen, de laatste jaren nemen hun aantallen weer toe, met name in Oost Nederland. De trend laat zien dat steenmarter niet is afgenomen en landelijk stabiel lijkt te zijn in de regio Oost Nederland. De gunstige staat van instandhouding van de soort in de regio is gunstig (bron min. LNV).

2.11 Mitigerende en compenserende maatregelen en zorgvuldig handelen

Mitigatie zal plaatsvinden door de sloop buiten de voor de soort gevoelige periode uit te voeren en de verblijfplaats in het te slopen gebouw te verstoren alvorens de sloop plaatsvindt. Dit zal geschieden door het verwijderen van de systeemplafonds. Compenserende maatregelen bestaan uit het plaatsen van 2 steenmarterkasten. De verblijven worden aangelegd volgens de aanwijzingen van de brochure "steenmarters in en om het huis" (uitgave 2006, Stichting Landschapsbeheer Gelderland)

2.12 Tijdstip en locatie mitigerende en compenserende maatregelen

Gelet op het huidige incidentele gebruik door steenmarter is er geen sprake van een gevoelige periode afgezien van de winterperiode, waarbij veel diersoorten zoveel mogelijk energie sparen. Indien de sloop en de renovatie niet op hetzelfde tijdstip plaatsvinden is het vermijden van de winterperiode niet noodzakelijk. Voor steenmarter is er dan vluchtmogelijkheid in de directe omgeving aanwezig. Het verwijderen van de systeemplafonds vindt plaats minimaal 1 week voorafgaand aan de sloop, zodat er vluchtmogelijkheden zijn. De steenmarterkasten worden minimaal twee maanden voorafgaand aan de sloop geplaatst, zodat er een tijd van overlapping is en het dier in deze periode de nieuwe verblijfplaatsen kan ontdekken. De kasten worden geplaatst in de nabijheid van de onderzoekslocatie. Er is in de omgeving van de onderzoekslocatie veel groen aanwezig in de vorm van een stadspark. Hier worden de steenmarterkasten aangelegd.

2.13 Alternatieven

Er is geen alternatief mogelijk waarbij versterking van steenmarter wordt voorkomen. Het behoud van de zolder waar de steenmarter gebruik van maakt is niet mogelijk in verband met de geplande renovatie. Voor de toekomstige bewoners is de aanwezigheid van een steenmarter een mogelijke bron van overlast. Alternatieven om de verwijdering van de twee verblijfsplaatsen van de steenmarter te voorkomen, zijn niet voorhanden. De werkzaamheden moeten echt op de bewuste locatie plaatsvinden. Een nieuw plan kan niet uitgevoerd worden als de voormalige winkel blijft bestaan en het monumentale vervallen woonhuis niet opgeknapt wordt.

2.14 Openbaar belang

Er is voor onderhavige situatie geen sprake van openbaar belang. Gelet op de beschermingsstatus van steenmarter (tabel 2) is toetsing aan een dwingende reden van groot openbaar belang niet aan de orde.

